

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 14281/2022
04.07.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Вера Биљетина, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., коју заступа пуномоћник Милан Д Терзић, адвокат из ..., ради утврђења ништавости завештања, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5142/21 од 11.02.2022. године, у седници одржаној 04.07.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5142/21 од 11.02.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 183/16 од 25.03.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор да о истом захтеву већ тече парница. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено је да је ништаво и не производи правно дејство завештање проглашено на записнику дана 29.06.2010. године, у предмету Првог основног суда у Београду О 16512/10, што је тужена дужна да призна и трпи. Ставом трећим изреке, тужена је обавезана да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 531.608,00 динара, са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5142/21 од 11.02.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију са захтевом за накнаду трошкова.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20 и 10/23 – други закон) и утврдио да ревизија тужене није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 203. ЗПП, јер се основаност приговора литиспеденције цени на основу идентитета странака, чињеничног стања и постављеног тужбеног захтева у парницама које теку, а по наводима ревизије, тужена у другом поступку у предмету Трећег основног суда П 2604/14 никада није примила тужбу, па та парница није ни почела да тече у смислу члана 203. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, сада покојни ВВ је за живота сачинио писмено завештање пред сведоцима у ... дана 15.01.2009. године, којим је расплагао покретном и непокретном имовином у корист тужене. Наведено завештање проглашено је у оставинском поступку пред Првим основним судом у Београду у предмету О 16512/10 на рочишту дана 29.06.2010. године, када је констатовано да оставилац није оставио никог од сродника који по закону полажу право на наслеђе, па је правноснажним решењем од 17.12.2011. године тужена оглашена за наследника по основу завештања. Тужилац је брат од стрица сада покојног ВВ, јер су отац сада пок. ВВ и тужиочев отац синови ГГ. Даном 17.06.2014. године, тужилац је Трећем основном суду у Београду поднео тужбу против тужене ради поништаја предметног завештања који поступак је окончан решењем о повлачењу тужбе. Вештачењем у поступку је утврђено да сада пок. ВВ није својеручно потписао писмено завештање пред сведоцима састављено у Београду даном 15.01.2009. године, а што је вештак утврдио анализом општих и појединачних показатеља као и сличности и разлика спорног и неспорних потписа, налазећи да се код свих људи рукопис за време трајања живота мења, односно подложен је променама које су посебно изражене код особа треће старосне доби. Све те промене су последица једног природног процеса и одражавају се на брзину покрета и манифестују се на брзину ходања и испољавања опште сигурности, као и на координацију покрета, јасну и разговетну обликованост говора, успореност и отупљеност рефлекса и томе слично. Неизоставно је да ће и рукопис старијих особа претрпети значајне промене код некога више, а код некога мање, с тим што је завешталац у време потписивања спорног тестаментa имао око 83 године живота, те се промене огледају у сигурности повлачења потеза и измењености форме графема када долази до упадљиве дисхармоничности потписа које се посебно уочавају на последњем неспорном потпису који је настао у току или након 2008. године. Измењана форма слова се никада не враћа у пређашњу форму како се то среће код спорног потписа који има форму из периода 2000. године, што је сигуран показатељ да се ради о фингираном потпису који се среће код паушалних и фалсификованих потписа. Спорни потпис сада пок. ВВ на писменом завештању пред сведоцима представља имитацију неспорног потписа са пасоша и донекле је сличан потписима насталим до 2000. године, али је потпуно различит у поређењу са неспорним потписима који су настали непосредно пре настанка спорног потписа. Покојни ВВ није својеручно потписао писмено завештање, са вероватноћом која се граничи са сигурношћу, а која је на скали вероватноће опредељена под редним бројем пет (99,1 до 99,99%).

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су усвојили тужбени захтев, налазећи да је предметно завештање (писмено завештање пред сведоцима) ништаво у складу са одредбама чланова 85. став 1, 157. и 163. Закона

о наслеђивању, јер не испуњава формалне услове пуноважности писменог завештања пред сведоцима, с обзиром да није потписано од стране оставиоца већ имитацијом његовог потписа.

Према члану 85. став 1. Закона о наслеђивању, завешталац који зна да чита и пише може завештање сачинити тако што ће пред два сведока изјавити да је већ сачињено писмено прочитао, да је то његова последња воља и потом се на писмено својеручно потписати. Одредбом члана 157. наведеног закона прописано је да је фалсификовано завештање ништаво, а по члану 161. на ништавост суд пази по службеној дужности и на њу се може позвати свако заинтересовано лице. Ништаво завештање сматра се завештањем које никада није било сачињено (члан 163. истог закона). У ситуацији када је несумњиво утврђено да завешталац није својеручно потписао писмено завештање, већ да потпис на завештању представља имитацију неспорног потписа са пасоша завештаоца од 2000. године, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су утврдили ништавост предметног завештања. Зато су као неосновани оцењени сви ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

Тужена у ревизији указује на недостатке у налазу и мишљењу судског вештака графолога и с тим у вези оспорава утврђено чињенично стање, што није разлог због кога се ревизија може изјавити по члану 407. став 2. ЗПП, којим је прописано да ревизија не може да се изјави због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања осим у случају из члана 403. став 2. тог закона, а што овде није случај.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

Захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију је одбијен на основу члана 154. став 1. ЗПП, јер се не ради о трошковима потребним за вођење ове парнице, па је на основу члана 165. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић